

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ameryka.

Z Kartagenu w Kolumbii z dnia 2. Lutego donoszą: Większa część wojsk znajdujących się pod Jenerałem Mosquera wyruszyła na południe kraju, ponieważ Jenerał Flores, przez 15000 wojsko peruwiańskie, pod rozkazami Jenerałów Lamara i Gamara, tak dalece został na głowę pobity, iż mu zaledwie 10000 ludzi pozostało, aby odwrót swój mógł zastąpić. Wojsko wysłane z Bogoty zatrzymało się niedaleko Popajan właśnie w chwili, gdy Jenerałowie Ovando i Lopezvaldez wzięli się do broni, aby jak mówią przeciwko Boliwarowi walczyć za wolność ojczyzny. Z tém wojskiem połączyli się wszyscy zdolni do broni i takowe przybrało nazwę »wojska wolności.« Z Jenerałem Mosquera stoczyło ono bitwę pod Laderas, niedaleko Popajan, zadało mu zupełną klęskę, polekło bardzo wiele z jego ludzi przeszło do nieprzyjaciela. On sam za ledwo z kilkoma uszedł. Zawiadomiony o tém Boliwar, odwołał wojsko Wenezuelskie przeciwko Peruwianom przeznaczone, i wysłał je do Popajan, aby wstrzymać powstańców, którzy się już do Seiba posunęli. (G.W.)

Wielka Brytania i Irlandya.

Miejsce jeneralnego Adwokata, które od czasu uwolnienia od tego obowiązku Sir Ch. Wetherell, jeszcze nie jest obsadzone, otrzyma jak mówią P. Sugden.

W d. 15. Kwietnia oświadczył Marg. Anglesę w Izbie wyższej, że zaraz po feryjach, udzieli wiadomości ze swojego w Irlandyi zarządu, usunie wszelkie porozumienia i fałszywe w tej mierze zdania, wszelako rzecz tę uważać będzie pod względem politycznym, unikając wszelkiej osobistci.

Począwszy od d. 23. Kwietnia mogą następujący ósmi Angielscy katolicy Parowie zająć miejsce w Izbie wyższej. Xiążę Norfolk, Shrewsbury i Lordowie Clifford, Arundel, Dormer, Petre, Stafford i Stourton. Irlandzcy katolicy Parowie mogą w Izbie wyższej, tylko jako wybrani reprezentujący Parowie zasiadać, lecz gdy się pewnych zrzekną przywilejów, na tenczas, po-

dobnie jak Irlandzcy protestancy Parowie będą mogli zająć miejsce w Izbie niższej, jako reprezentanci miast lub miasteczek Angielskich. Wszelako w żadnym przypadku, nie mogą w Izbie niższej reprezentować Hrabstwa, miasta lub miasteczka Irlandzkiego.

Podług Dziennika Morning Herald, zamysłała P. Hume, skoro się w Izbie niższej rozpoczną posiedzenia, wnieść na odmianę istniejących praw zbożowych i ustanowienie pewnego cła od przywozu, w miejscu nie ustannych zmian, którym teraznijsze podlega, a to stosownie do podnoszenia się lub spadania ceny zboża, — systemat, połączony z wielkimi nieprzyjemnościami dla spekulujących zbożem.

Według spisu wniosków w Izbie niższej uczynionych i tych, które jeszcze pozostają do rozpoznania, jest podobieństwo, że posiedzenia Parlamentowe zamknięte będą z końcem Maja, lub w pierwszym tygodniu Czerwca.

Xiążę Wellington kupił sobie nie dawno za 250,000 fr. wielką wieś niedaleko Stradfield-saj położoną, która dawniej do Piotra Pole należała.

Podług Dziennika British Traveller, chce P. Peel wyjechać na wieś do ojca, aby go skłonić do przyjęcia godności Para, którą mu pod imieniem »Barona Tammworth« będą ofiarowali. Tytuł ten po śmierci ojca przejdzie na jego drugiego syna, P. Yates Peel, ponieważ najstarszy Sekretarz Stanu, wyniesiony będzie na Earla.

Chociaż o śmierci Sir Humphry Dawy doniesiono na zgromadzeniu francuzkiego instytutu, wszelako zdaje się, że ta wiadomość jest bezzasadna, albowiem późniejsze od jego brata Dra. Dawy z Rzymu do Londynu nadeszłe listy, nietylko mówią, że Sir Humphry jeszcze żył, lecz nawet, że się spodziewano jego wyzdrowienia.

Fabrykanci pargaminu, jak mówią, z powodu niezwyčajnej liczby próżb, podawanych w sprawie katolickiej do Parlamentu obfite mieli żniwo.

W ostatnich trzech lub czterech dniach oświadczone w urzędzie cłowym do wywozu 347,000 uncyj złota i srebra, z których przeznaczonych było: do Hamburga 24,000 uncyj, do Rotterdamu 300,000, do Gibraltaru 22,000,

a co dziwna 1000 tuncy w zagranicznej monecie do Chin. (G. W.)

W kole posiedzeń wojskowych mówią o następującej redukcji, która w ciągu b. r. ma zajść w wojsku. Trzy pułki gwardyi konnej, pierwszy pułk gwardyi dragonów i 4 pułki jazdy lekkiej w Indyjach, mają być na 6 kompanii, każda po 60 ludzi zwinięte. Każdy pułk piechoty składać się będzie na przyszłość tylko z 8 kompanii, każda po 80 ludzi, z których 2 kompanije pod Kapitanem zostawać będą w zakładzie. Z 7 pułku dragonów gwardyi zrobić chcą 4 pułki kirassyjerów. Nabór do wojska, łącząc w to i wschodnio-indyjskie ma ustać. Całą redukcją podają na 2000 ludzi jazdy i 8000 piechoty. (G. W.)

Francyja.

Monitor z d. 25. Kwietnia zawiera następujące z d. 24. Kwietnia datowane król. postanowienie: My Karol i t. d. i t. d. rozkazujemy co następuje: Nasz Kuzyn Xiążę Laval Montmorency, Par Francyi, Minister Stanu członek naszej tajnej rady i nasz Poseł na Dworze Cesarza Jmci Austryjskiego mianowany jest Ministrem Sekretarzem Stanu spraw zewnętrznych w miejscu Hr. de la Ferronays, którego prośbę o uwolnienie go przyjęliśmy i t. d.

Inne postanowienia z tegoż samego dnia jest osnowy następującej: My Karol i t. d. i t. d. Art. 1. Hr. de la Ferronays Par Francyi mianowany jest Ministrem Stanu i członkiem naszej tajnej rady i t. d.

Nowy Poseł Angielski przy W. Porcie P. Gordon zabawiwszy kilka dni w Paryżu wyjechał do Neapolu gdzie wsiądzie na okręt i popłynie do Konstantynopola.

Izba Parów na ostatnich posiedzeniach swoich trudniła się ciągle naradami nad pojedynczemi artykułami przedłożonej sobie księgi ustaw karzących wojskowych, i w dniach 18. i 20. po długich rozprawach przyjęła kilka artykułów tego prawa, odesławszy takowych część jeszcze do Komissyi dla zdania sprawy.

Na posiedzeniu Izby Deputowanych w d. 18. Kwietnia, P. Daunant zdał sprawę z 72 petycji właścicieli winnic, przeszło 60,000 podpisami opatrzonych. Petycje te są z wszystkich części Królestwa, gdzie winną macieć uprawiają. Wszyscy żądają innego sposobu pobierania i lepszego podziału podatków. Zdawca sprawy przytacza z kolei główne zażalenia petycji przeciwko uciążliwym podatkom na wina nałożonym, wnosi imieniem Komissyi na odesłanie wszystkich petycji do Ministra skarbu, spraw zewnętrznych, dalej Komissyi upoważnionej do zdania sprawy z projektu

do prawa o napojach, jakoteż do Komissyi budżetowej.

Wszystkie te propozycyje Komissyi do prośb w celu odesłania ich do władz przyzwoitych, Izba przyjęła.

Podług gazet Paryzkich sztab jeneralny czterech w Morei pozostałych pułków wraca do Francyi. Dla oszczędności pozostaje tam tylko jeden batalijon z każdego pułku, w którym umieszczeni będą wszyscy żołnierze, których użyć można. Zarody z gich batalijonów powracają do Francyi. Każdy z owych batalijonów liczyć będzie 1000 ludzi. Marszałek polny Schneider dowodzi tem wojskiem.

Dziennik *Aviso de la Mediterranée* mówi: »PP. de Rigny, Vice-Admiral; Duperé, Prefekt morski w Brest, i Labretonniere, dowódca na stanowisku pod Algierem, wezwani są do Paryża dla naradzenia się nad środkami, mającemi się przedsięwziąć, aby załatwieniu naszych sporów z Algierem nadać dzielność. — W d. 13. Kwietnia odpłynęła fregata Xiężna Berry na stanowisko pod Algierem. W d. 14. Kwietnia okręt liniowy Provence bez masztów zawinął do kotliny portowej. Fregata rossyjska Konstantyn mocno uszkodzona naprawioną będzie w warsnale Toulonskim. (D. A.)

Niemcy.

W d. 23. Kwietnia dopełnione zostało zaślubienie Xięcia Wilhelma Nassauskiego z Xiężniczką Pauliną córką Xięcia Pawła Wirtemberskiego.

W d. 25. t. m. zamysłali wysocy Nowożeńcy opuścić Stuttgart i udać się do Heidelberga. Król Jmć dał w d. 14. Kwietnia Jenerałowi Lejttenantowi i Prezesowi rady wojennej Hügel, jakoteż król. Postowi w Mnichowie (München) radcy stanu Schmitz Grollenburg, wielkie krzyże orderu korony Wirtemberskiej.

Wysoki związek Niemiecki, który z powodu świąt wielkanocnych odroczył posiedzenia swoje, rozpocznie znowu takowe w d. 7. b. m. (G. W.)

Prussy.

Król Jmć rozkazał z nadliczbowych podoficerów kompanij garnizonowych gwardyi, utworzyć kompaniją gwardyi podoficerów do strzeżenia zamków i ogrodów, których mundury podobne będą do mundurów gwardyi Fryderyka Wielkiego. (G. W.)

Nowsze wiadomości z Gdańska pod d. 16. Kwietnia donoszą:

Wysokość masy wód zawsze jest bardzo wielka, gdyż wodą nieprzestaje cisnąć się przez przerwy w groblach. Ledwie za trzy tygodnie,

okręty okazać się będą mogły, z przyczyny za-
sypanej piaskiem służą w Fahrwasser. (K. W.)

— Z Królewca z dnia 17. Kwietnia —

Kra wniosła okropny zalew na Tylżycką ni-
żinę, przechodzący wszelkie zalewy. Groble w
miejscach przerwane i cała nizina pod wodą. —
Wielu ludzi utraciło życie, poznikały całe oko-
lice, w innych zaś, gdzie woda po nad dachy
domów jeszcze nie wezbrała, ludzie zatknawszy
chorągwie, czekają ratunku. Tylża zanurzona
jest w wodzie, a z Rusy tylko kominy postrzegać
się dają. (K. W.)

Szwecyja i Norwegija.

— Z Sztokholmu d. 14. Kwietnia. —

W nocy z d. 18. na 19. Marca w parafii
Malung, prowincyi Dalarne dało się czuć noco-
ne trzęsienie ziemi, któremu towarzyszył wielki
szum w powietrzu. (D. A.)

Rossyja.

Wiadomości z teatru wojny.

Podług doniesień z Jass, naczelny Wódz
drogiego wojska, Jenerał Hrabia Dybicz wyru-
szył stamtąd z główną swoją kwaterą w d. 14.
Kwietnia, w d. 21. stanął w Galacu, gdzie je-
szcze tegoż samego dnia oglądał roboty nad ta-
meczynym mostem.

Pochód wojska do Bulgaryi przez Satonów
i most w Izakozy trwa nienastannie. W d. 21. i
22. Kwietnia Jenerałowie Lejtnantsi Reitern i Ma-
datow ze swojemi dywizyjami przybyli z Botuszan
i Roman do Jass, i w d. 23. i 24. wyruszyli do
Bessarabii przez Waslni i Vadulni Isak, w celu
udania się do Bulgaryi przez most pod Satono-
wem; ndarżającą było rzeczą oprócz ulanów wi-
dzieć wszystkie pułki huzarskie zbrojne w piki.
W d. 24. stanęła także w Jassach należąca do
tego korpusu jazdy artyleryja, która nadsięgnęła
z Botuszan i Roman; liczy ona 36 dział polo-
wych średniego wagomiaru i dnia następującego
wyjść miała do Waslni; artyleryja konna poszła
wprost z Roman do Waslni. (D. A.)

Wiadomości z Grecyi.

Najnowsze Numera Pszczoły Greckiej w Egi-
nie wychodzącej, które do dnia 24. Marca n. s.
dochodzą, donoszą z Salony pod dniem 14. Mar-
ca o postępach Greków na stałym lądzie, i wy-
mienają stanowiska przez nich zajęte (o czem
jużesmy doniesli). Najnowsza zaś wiadomość jest
ta, że pełnomocny Zastępca Prezydenta (Augu-
styn Capodistrias), wydawszy odezwę do wojska
Grecyi wschodniej i zachodniej, wsiadł w dniu
14. Marca na pokład Galoty Athenais, i popły-

nął na wody Lepantu dla widzenia się z Admi-
rałem Miaulis.

Hr. Jan Capodistrias przybył w d. 3. Marca
do Nauplii. Gdy płynął około wyspy Hydry,
bracia Konduryjoci i Dymitry Tsamado (znani Hy-
dryjoci) zbliżyli się na łodzi ku fregacie Helena,
dla oddania swojej uniżoności Prezydentowi, który
przyjął ich uprzejmie, a ponieważ podczas gdy
bawili na fregacie, powietrze poczęło być burzli-
we, kazał ich odwieźć do Hydry na okręcie
parym Hermes.

Dawniejszą wiadomość o mającém nastąpić
zwołaniu greckiego narodowego Zgromadzenia,
potwierdza Pszczoła Grecka z dnia 24. Marca.
Dziennik ten umieścił kilka do tego aktu ściga-
jących się dokumentów, z których udzielamy
tu wyroku Prezydenta, zwołującego Zgromadze-
nie narodowe, i odzwę tegoż do Greków wydaną.

Wyrok, Zgromadzenie narodowe zwołujący.

Prezydent Grecyi. Z uwagi, że nie można
dłużej odwlekać zwołania reprezentantów, co
potrzebne dotąd było z powodu nieszczęsnych
okoliczności, jakieśmy wystawili narodowi w po-
sełstwie naszym do Panhellenijonu pod d. 14.
Kwietnia r. z.; — z uwagi na prawo istniejące
względem wyboru reprezentantów; — i po za-
sięgnięciu zdania Panhellenijonu, który na żąda-
nie nasze doniesieniem swoim pod Nrem 15.
z d. 4. Marca 1829 ten przedmiot rozebrał; roz-
kazujemy 1) Zgromadzenie czwartego narodo-
wego Kongresu Grecyi nastąpi w d. 27. Maja n. s.
b. r. w Eginie, siedzibie rządu. 2) Prowincyje Gre-
cyi, używające prawa wysyłania swoich Pełno-
mocników do Kongresu narodowego, przystąpią
do wyboru Pełnomocników do czwartego Kon-
gresu narodowego, stosując się do prawideł in-
strukcyj, zatączonych do niniejszego wyroku.
3) Wyborców miast, miasteczek i wsi mianują
obywatele upoważnieni prawem do głosowania.
Liczba wyborców wymierzona będzie podług
liczby rodzin. W miejscach, gdzie jest ludność
od 15 do 50 rodzin, będzie jeden wyborca
mianowany, tam, gdzie jest od 50 do 100, bę-
dzie dwóch mianowanych. Z tych, gdzie jest
100 do 200, będzie trzech mianowanych i tak
dalej w tój samej mierze o jednego wyborcę wię-
cej na każdą sotinią rodzin. Liczba pełnomo-
cników każdej Prowincyi, powinna wynosić dwa
razy tyle reprezentantów, których do rady pra-
wodawczej wysłać była upoważniona. Mieszkańcy
Prowincyi jeszcze ostatecznie nie uorganizowa-
nych, mianować będą tam, gdzie są zamieszka-
nymi, swoich wyborców, którzy zbierają się w mie-
ście lub miejscu, gdzie większa część rzecz-
nych mieszkańców przebywa, dla mianowania

Pełnomocników Prowincyj. 5) Aby wybory nastąpiły o ile być może porządnie, dopóki w tej mierze prawo ostatecznie nie wyrzeczy, poruczamy i zalecamy nadzwyczajnym Komissarzom, tymczasowym Gubernatorom, Demogerentom, i mieszkańcom prowincyj przestrzegać instrukcyj, wraz z niniejszym wyrokiem ogłoszonych, aby się obywatele, którzy wyborców mianować powinni, i pełnomocnicy do tychże stosować mogli. 6) Nadzwyczajni Komissarze Departamentów i tymczasowi Gubernatorowie, niniejszy wyrok wraz z wymienionymi w nim instrukcjami, podadzą do wiadomości mieszkańców miast, miasteczek i wsi każdej Prowincyi przez Demogerentów. W Nauplii d. 16. Marca 1829. Prezydent J. A. Capodistrias. — Pod nieobecność Sekretarza Stanu: P. Spanopulo.

Odezwa Prezydenta Grecyi do Hellenów.

Od chwili przyjęcia przez nas obowiązku, który podobało się wam na nas włożyć, życzyliśmy sobie najmocniej zgromadzić waszych Pełnomocników na kongres narodowy. Już rok upłynął, a zaledwie możemy dopełnić życzeń naszych. Wiadome są wam przyczyny tej zwłoki, i niewątpimy, iż oceniając je należycie, zupełnie z nami na to ubolewacie. Czwarty kongres, na który wezwani jesteście wystać swoich Pełnomocników, zbierze się śród najważniejszych okoliczności, w obliczu cywilizowanego świata, i w oczach Mocarstw, które Grecyją swoją opieką zaszczycają. — Reprezentanci wasi rozpoznawać i rozstrzygać będą bardzo ważne pytania, połączone ze wszystkimi waszemi nadziejami, do których macie prawo. Na tych Reprezentantów, zlejecie całe wasze zaufanie, które mądrość ich postępowania usprawiedliwić powinna. — Wybór, który nasamprzód zrobić macie względem wyborców, a potem względem pełnomocników, wkłada na was niezmierną odpowiedzialność. W niedostatku praw, poczyniliśmy wszystko, co było w naszej mocy, aby utworzenie kongresu narodowego poddać pod opiekę prawideł bezpieczeństwa. Tym sposobem, o ile od nas zawisło, ulżyliśmy waszej odpowiedzialności. Jako wasza najwyższa władza nie mogliśmy uczynić więcej, dla zastąpienia was od niebezpieczeństwa przy wyborach, w któreby w swych skutkach podały nieochybnie lud i wasz szlachetny i prawy sposób myślenia Niepozostaje nam nic więcej, jak wezwać dla was pomocy Boga. Datyby nieba, aby jedynie głos sumienia, aby tylko interesa Grecyi były waszymi przewo-

dnikami przy wyborach, do których tak podług waszych obowiązków, jakoteż praw waszych, przystąpić jesteście powołani. Bogdajby tym sposobem nie zostały zniweczone owe nieprzeliczone ofiary, któreście ponieśli, aby ojczyzna nasza pod panowaniem praw zajęła zaszczytne miejsce między narodami. — W Nauplii d. 16. Marca 1829. — Prezydent: J. A. Capodistrias. — Pod nieobecność Sekretarza Stanu: P. Spanopulo. (D. A.)

Wiadomości handlowe.

— *Z Warszawy d. 4. Maja.* —

Za sto złotych w listach zastawnych żądano 89 złtp. 20 gr., dawano 89 złtp. — gr.

Na ostatnim targu zbożowym płacono: pszenicę 26 do 32, żyto 9 do 10 1/2, jęczmień od 7 do 8, owies od 5 do 6 1/2 złtp. za korzec.

— *Z Gdańska d. 20. Kwietnia.* —

Dla złej i popsutej drogi, zboża nie prawie nie dowożą lądem i dla tego krajowe żyto idzie w górę; w najlepszym gatunku 120funtowe płać chętnie 230 do 240 fl. (16 1/4 do 17 złtp. za korzec), 115- do 115funtowe 200 do 210 fl. Jęczmienia dubeltowego 104funtowego sprzedano 10 łasztów po 130 fl., rachując 60 szefli na łaszt, ale po tej cenie już go zbywać nie chcą. Owies nie miał odbytu; dobry 75funtowy nie chcą taniej oddawać, jak po 115 do 120 fl. Groch biały można mieć po 180 do 230 fl., jak do gatunku; szarego nie masz na składach. Spodziewamy się pierwszych transportów zboża zaraz po świętach; sądzą, że dowóz tegowiosenny wyniesie do 12,000 łasztów pszenicy i 3,600 łasztów żyta. Do naszej przystani przybyły dotąd 4 okręty holenderskie, ale nie mogą jeszcze zbliżyć się do miasta, bo szluz portowy są jeszcze zamknięte, a najprędzej kiedy za dni 14 otwarte zostaną. Holenderscy marynarze żądają po 26 fl. hol. frachtu od łasztu żyta do Amsterdamu (9 1/2 złtp.), ale opuszczają z tej ceny, i poprzestaną zapewne na 22 fl. hol., bo mamy wiadomość, że z Holandyi nie mało okrętów jest w drodze do Gdańska.

— *Z Hamburga d. 24. Kwietnia.* —

Obligacje udziałowe z pożyczki Królestwa Polskiego, z terminem na d. 1. Sierpnia żądają i płać 103 1/2 za sto. (G. P.)